

४ अक्टोबर २०२१, कठमाडौंमा चलने अधकिसा सार्वजनिकयातायातका साधनले सेवा बन्द गरेक छन् । सार्वजनिकयातायात केन्द्रीय महासंघको आह्वानमा कठमाडौं उपत्यकाभित्र र छोटो दूरीमा चलने सवारीको सेवा बन्द भएको हो । नेपाल राष्ट्रिय यातायात व्यवसायी महासंघ सम्बद्ध सवारी भने फटफुट रुपमा चलिरहेक छन् । सडकमा सार्वजनिकसवारी पातलो मात्रामा चल्दा यातुहुनु कर्चा र यात्रा गर्न बाध्य भएको छन् ।

महासंघका महासचिव केशव नेपालले बागमती प्रदेश सरकारले प्रदेशस्तर र स्थानीय रुपमा चलने सार्वजनिकसवारीको भाडा नबढाए पछि आन्दोलनमा जानु परेको बताए । उनक अनुसार सोमबार सार्वजनिकसवारी सडकको कनारामा रोकेर सांकेतिकरुपमा वरीध प्रदर्शन गरिएको हो ।

संघीय सरकारले राष्ट्रिय स्तरमा अन्तरप्रदेश चलने सवारीको गत असार २७ गते २८ प्रतिशतसम्म भाडा बढाए पनि छोटो दूरीमा चलने सवारीको भाडा वृद्धि भएको छैन । कानूनअनुसार छोटो रुटहरुमा चलने सार्वजनिकसवारीको भाडा समायोजनको अधिकार सम्बन्धित प्रदेश र स्थानीय तहहरुलाई छ । आफूहरुले सबै प्रदेश र सम्बन्धित स्थानीय तहमा भाडा समायोजनका लागि लिखित आग्रह गरेपनि सुनुवाई नभएको नेपाल बताउँछन् ।

‘हामीले स्वघोषणा गरेर बढेको भाडा उठाउन थाल्यौं, तर धरपकड भयो, हामीलाई प्रहरीको लगेर थुनियो,’ उनले भने, ‘अहिले सयभन्दा बढी बसहरु प्रहरीको नियन्त्रणमा छ, त्यसैले हामीले सेवा बन्द गरेक छौं ।’ उनक अनुसार चक्रपथमा चलने धेरैजसो कम्पनीले सो बन्द गरेक छन् । प्रदेश सरकारले भाडा बढाउन चासो नदिएको अब चोक्चोक्मा सवारी तेस्र्याए र आन्दोलन गरिने महासंघले चेतावनी दिएको छ ।

प्रदेशभित्रका उठा स्थानीय तहबाट अर्कोमा र उठा जिल्लाबाट अर्कोमा चलने सवारीको हकमा प्रदेश सरकारले नै र स्थानीय तहभित्र सम्बन्धित स्थानीय सरकारले नै भाडा समायोजन गर्नुपर्ने हुन्छ । यातायात व्यवसायीले संघीय सरकारले बढाएको कैदरमा स्थानीय तह र प्रदेशमा चलने सवारीको भाडा समायोजन गर्न माग गर्दै आएको छन् ।

पुरानै दरमा भाडा उठाइरहनुपर्दा सवारीको सञ्चालन खर्च नउठ्ने अवस्था आएको महासंघले बताएको छ ।

कठमाडौं महानगरपालिकाले पनि ट्याक्सीको भाडा समायोजना गर्ने आश्वासन दिएको तर अहिलेसम्म आनाकनी गरिरहेको व्यवसायीहरुको आरोप छ । सबै प्रदेश सरकारले संघको निर्णयअनुसार नै भाडा बढाउन दैनै बताए पनि निर्णयमा आलटाल गर्दा व्यवसायीहरु मारमा परेको व्यवसायीहरु बताउँछन् ।

पेट्रोलियम पदार्थ र गाडीका पार्टपूजाको मूल्यवृद्धिलाई आधार बनाए र सरकारले लामो दूरीमा चलने सवारीको भाडामा २० देखि २८ प्रतिशतसम्म भाडा बढाएको थियो ।

यातायात व्यवस्था विभागले बनाएको कर्यदलले बनाएको प्रतविदनअनुसार गत असार २७ गते तत्कालिन भौतिकपूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री बसन्त

नेम्वाडके मन्त्रीस्तरीय नरिणयबाट अन्तर प्रदेश चलने सार्वजनकियातायातके भाडादर कयम गरि के थयो □

सार्वजनकियातायात सञ्चालनसँग सम्बन्धति लगानी तथा खर्च सम्बन्धमा वभिगले गरेके बजार अध्ययन र सरोकरवाला पक्षहरुसँग गरि के परामर्श समेतक आधारमा पहचान गरि क यातायात, शर्मक्मिने पारशिरमकि, इन्धन, टायर, व्याज, सञ्चालन खर्च, ह्रासकट्टी र सञ्चालन मुनाफ लगायतक मुख्य सूचकहरुमा देखि के मूल्यवृद्धकिे आधारमा अन्तर प्रदेश चलने सवारीके भाडा बढाइ के थयो □